

راهکارهای اجرایی تحقق سال «همت مضاعف، کار مضاعف»

سال 1389 از طرف مقام معظم رهبری، سال «همت مضاعف، کار مضاعف» نام‌گذاری شده است...

سال 1389 از طرف مقام معظم رهبری، سال «همت مضاعف، کار مضاعف» نام‌گذاری شده است. از سویی دیگر در دهه‌ی چهارم انقلاب اسلامی، یعنی دهه‌ی «171» پیشرفت و عدالت قرار داریم. برای دستیابی به پیشرفت همراه با عدالت لازم است که یک کار و تلاش جمعی و ملی داشته باشیم و این حاصل نمی‌شود مگر با یک همت و پشتکار ملی. همت زمینه‌ساز کار و تلاش مضاعف است.

برای اجرای این شعار لازم است به سطوح مختلف توجه داشته باشیم. جامعه‌شناسان برای اینکه یک پدیده را در سطح یک ملت-کشور بررسی کنند به سه سطح توجه می‌کنند. این سه سطح عبارتند از: سطح نظام، سطح فرایند و سطح سیاست‌گذاری. سطح نظام معطوف به اهداف بلند مدت، سطح فرایند معطوف به اهداف میان مدت و سطح سیاست‌گذاری معطوف به اهداف کوتاه مدت و اجرایی است. در سطح نظام سیاست‌های کلان و در سطح سیاست‌گذاری اهداف خرد تعیین می‌شوند. نام‌گذاری سال 89 به سال «171» همت مضاعف و کار مضاعف؛ در واقع مشخص کننده این است که در سطح نظام هدف بلند همت و تلاش مضاعف جهت دستیابی به اهداف چشم انداز 20 ساله و رساندن ایران به جایگاه برتر در سطح منطقه خاورمیانه در زمینه‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی، علمی، امنیتی و... تعیین شده است. با این شعار، نظام جمهوری اسلامی ایران اراده کرده است که سیاست‌های خودش را بر این استوار کند که شتاب مضاعفی به برنامه‌ها و دستورالعمل‌های خودش بدهد؛ در نتیجه لازم است که در سطوح پایین‌تر این برنامه‌ها عملی‌تر و اجرایی‌تر شود و در بدنه اجرایی نظام نیز این برنامه‌ها و دستورالعمل‌ها به صورت کاربردی و ملموس نمایان شوند. لذا در سطح فرایند دستگاه‌های دولتی و غیردولتی باید به صورت بخشی اما هماهنگ، اهداف میان مدت خود، یعنی برنامه پنج ساله پنجم و راهکارهای اجرایی آنرا به صورت کاربردی‌تر مشخص نمایند. در سطح سیاست‌گذاری یعنی اینکه کلیه بخش‌های جزئی و خرد نظام و حتی اشخاص باید یک شتاب مضاعفی به برنامه‌ها و کارهای خودشان بدهند.

وزارت علوم در راستای رسالت علمی و فرهنگی خود برای دستیابی به این هدف عالی لازم است برنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی در سطوح مختلف سازمانی کلان (ستاد)، سازمانی اجرایی (صف) و افراد زیرمجموعه (کارمند، استاد و دانشجو) تدوین و پیگیری نماید. در سطح سازمانی کلان باید تلاش شود از کلیه برنامه‌هایی که باعث اتلاف در هزینه و زمان می‌شود جلوگیری کرد و همه اراده‌های افراد به سمتی سوق داده شود که زمینه کار و تلاش بیشتر برای تولید دانش بومی و ارتقاء فرهنگی جامعه فراهم‌تر گردد. در سطح سازمانی اجرایی (دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها و پارک‌های فناوری) باید تلاش شود هر چه بیشتر اراده‌ها به سمتی معطوف گردند که رسالت واقعی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها یعنی آموزش، پژوهش، رشد فرهنگی و جامعه‌پذیری فرهنگی بهتر محقق گردند. یعنی از هرگونه پژوهش و آموزش غیرضروری جلوگیری شود و جهت آموزش و پژوهش به سمت دانش‌محوری، آموزش‌محوری، کاربردی کردن دانش، ارتقای سطح فرهنگ دینی دانشجویان و اساتید، مسئله محوری با رویکرد بومی و... سوق داده شود. در سطح افراد زیر مجموعه (کارمند، استاد و دانشجو) باید تلاش شود که این فرهنگ علوی نهادینه شود که «171»؛ تفریحی بالاتر از کار نیست؛ یعنی همه افراد از ظرفیتها و تواناییهای شخصی، نهادی و سازمانی خود و سازمان مرتبط استفاده نمایند تا بتوانند تولید، بهره‌وری و کار مضاعف صورت گیرد.

در این راستا آنچه که بیشتر از هر فعالیت دیگری به چشم می‌آید و معطوف به تولید دانش و بهره‌وری و توسعه فرهنگ ایرانی-اسلامی می‌شود تلاش دانشجو و استاد است. استادان و دانشجویان به عنوان نخبگان فکری، علمی و فرهنگی کشور باید هم در بخش نظری و هم در بخش عملی تلاش نمایند که این شعار را به شعور و فرهنگ عمومی جامعه تبدیل نمایند. اگر شعار به شعور و فرهنگ تبدیل نشود مقصود آن حاصل نمی‌شود. لذا باید در بخش نظری از طریق برگزاری همایش‌ها، سخنرانی‌ها، تحقیقات و تولید مقالات و... «171» همت مضاعف؛ که بیشتر نظری و ارادی است تبیین و نهادینه شود. در حوزه عملی نیز هر کدام از دانشجویان و استادان باید تلاش نمایند از ظرفیتها و زمان‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و فرهنگی دانشگاه‌ها برای «171»؛ کار مضاعف؛ استفاده نموده و بر ظرفیت‌های علمی، پژوهشی و فرهنگی کشور بیفزایند. البته همت مضاعف و کار مضاعف دو جنبه کمی و کیفی دارد. یعنی علاوه بر افزایش ساعات کار مطلوب باید به کیفیت کار نیز توجه شود و کار به سمتی هدایت شود که حداکثر بهره‌وری و مطلوبیت از کار اخذ گردد. دانشجویان با مطالعه و تحقیق بیشتر و کیفی‌تر و اساتید با آموزش بهتر و دانش گسترده‌تر و نیز هدایت و مشاوره علمی مناسب‌تر در راستای منافع ملی و با انگیزه الهی و مردمی می‌توانند گام‌های مؤثری در این زمینه بردارند. این حرکت ملی زمانی به ثمر خواهد رسید که دانشگاه ایرانی-اسلامی بر اساس وظیفه سازمانی، یعنی پرورش استاد و دانشجوی دیندار و به تعبیر حضرت امام(ره)، «171»؛ کارخانه انسان سازی؛ خود پیشگام بوده و همت و کار مضاعف را به فرهنگ عمومی مردم به‌خصوص نخبگان علمی و فکری جامعه تبدیل نماید.

رشید جعفرپور؛ دانشجوی دکتری علوم سیاسی

